

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-1 ta' Dicembru, 2006

Citazzjoni Numru. 651/1998/1

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat l-att tač-čitazzjoni pprezentata fis-27 ta' Marzu, 1998 li permezz tagħha l-attriçi ppremettiet:

Illi l-attriçi u l-konvenut iżżewġu f'Malta tit-tnejn (2) ta' Frar tas-sena elf, disa' mija u wieħed u tmenin (1981) u minn dan iż-

żwieġ kellhom tlett itfal (3) li għadhom minorenni;

U li l-ħajja konjugali saret impossibbli minħabba adulterju, swat, servizzi, minaċċi u nġurji gravi kommessi kontriha mill-konvenut, u minħabba li tkissret irrevokabilment;

U li għal dawn ir-raġunijiet, l-attriċi talbet u ottjeniet l-awtorizzazzjoni meħtieġa mis-Sekond'Awla tal-Qorti Ċivili sabiex tipproċedi f'din l-istanza kontra żewġha għas-separazzjoni personali u dana skond Digriet mogħti minn dik il-Qorti fil-ħdax (11) ta' Novembru tas-sena elf, disa' mija u sebgħa u disgħin (1997) (Digriet Numru 97) li kopja tiegħu hi hawn annessa Dok. "A"; liema Digriet ġie pprorogat debitament fuq talba attriċi kif jirriżulta waqt it-trattazzjoni;

Għalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

1. M'għandhiex tiġi ppronunzjata s-separazzjoni personali bejn il-konjuġu minħabba adulterju, swat, sevizzi, minaċċi u nġurji gravi li B ikkommetta kontra martu l-attriċi, jew minħabba li ż-żwieġ tkisser irrevokabilment;

2. M'għandhomx it-tfal minuri fuq imsemmija jiġu affidati lill-attriċi salv kull provediment xieraq ta' aċċess li din il-Qorti jidrilha li għandha tipprovdi fl-aħjar interess tal-minuri;

3. M'għandux l-imsemmi konvenut jiġi kkundannat li jħallas lill-attriċi għaliha u għal minuri aħwa Falzon dik ir-retta alimentarja lilha dovuta skond il-Liġi b'dawk il-modalitajiet kollha tal-pagament, inkluż provediment għaž-żieda skond l-għoli tal-ħajja, li għandhom jiġu ffissati minn din il-Qorti u jiġi ordnat li l-manteniment

4. M'għandhomx jiġu applikati kontra l-imsemmi konvenut l-effetti tad-disposizzjonijiet tal-Artikoli 48, 50 u 51 tal-

Kodiċi Ċivili (1984 ed.) in toto jew in parte.

5. M'għandhomx jiġu applikati kontra l-imsemmi konvenut l-effetti tad-disposizzjonijiet tal-Artikoli 48, 50 u 51 tal-Kodiċi Ċivili (1984 ed.) in toto jew in parte.

6. M'għandhiex tiġi dikjarata xjolta l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti u tordna li l-istess oġġetti formanti parti mill-komunjoni tal-akkwisti jiġu maqsuma f'żewġ porzjonijiet illi jiġu assenjati, waħda lill-attriċi u l-oħra lill-istess konvenut, okkorrendo b'opera ta' perit nominand sabiex jillikwida l-istess komunjoni, u billi jiġi nominat nutar sabiex jirċievi l-att relattiv u kuratur biex jirrapresenta lill-eventwali kontumacċja fuq l-istess att.

7. Tikkundanna lil konvenut li jikkonsenja lill-attriċi l-beni parafernali u dotali tagħha.

Bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-proċeduri nkorsi quddiem is-Sekond'Awla tal-Qorti Ċivili kif ukoll tal-mandati in sekwestru maħruġin kontra l-konvenut u ittra ġudizzjarja għad-depositu relattiv kontra l-konvenut inġunt minn issa stess għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat li s-soċjeta' konvenuta PD ma pprezentatx nota tal-eċċezzjonijiet.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut ipprezentata fit-18 ta' Diċembru, 1998 li permezz tagħha eċċepixxa;

Illi bosta mit-talbiet attriċi għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż stante li huma nfondati fil-fatt u fid-dritt għar-raġunijiet segwenti:

1. Illi l-esponenti jaqbel li għandha tiġi dikjarata s-separazzjoni bejnu u bejn martu stante li ż-żwieġ tal-konjuġi tfarrak irrimedjabilment;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Illi mhux minnu li l-esponenti rrenda ruħu ħati ta' dak li qegħda tallega l-attriċi, u cioe' ta' adulterju, abbandun, swat, sevizzi, minacċi u ngurji gravi;

3. Illi l-ħtija tat-tifrik taż-żwieġ tal-konjuġi hija mputabbli lill-attriċi senjatament minħabba moħqija tagħha versu l-esponenti, in partikolari moħqrija psikoloġika, adulterju u abbandun;

4. Illi m'huwix minnu li l-esponenti huwa persuna vjolenti u kif allegat l-attriċi heddidha li joqtolha. L-esponenti jiċhad kateorikament ukoll li huwa qatt kien vjolenti fil-konfront ta' martu u wisq aktar ta' uliedu li tant iħobb u jgħożż;

5. L-esponenti jaqbel li l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejnu u bejn l-attriċi għandha tiġi xolta iżda hu jopponi illi l-attriċi tingħata xi parti mill-istess komunjoni tal-akkwisti minħabba r-raġunijiet ġia' imsemmija u għar-raġunijiet oħra li ser jissemmew fil-kontro-talba tal-konvenut ipprezentata kontestwalment;

6. L-esponenti jopponi illi huwa għandu jiġi kkundannat iħallas lill-attriċi xi forma ta' manteniment għar-raġunijiet li ser jissemmew waqt it-trattazzjoni tal-kawża.

Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri kemm il-darba jkun il-każ.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat in-noti ta' astensjoni ta' l-Onor. Imħallfin Raymond Pace u Geoffrey Valenzia.

Rat il-verbali tas-seduti quddiem l-Assistenti Ġudizzjarji.

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-20 ta' Ottubru, 2006 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza fuq talba tad-difensur ta' l-attriċi.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob li din il-Qorti tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti minħabba tortijiet imputabbli lill-konvenut. Il-konvenut qed jikkontesta t-tort.

Il-Qorti tinnota illi għalkemm il-proċess huwa mdaqqaq u l-kawża ilha għaddejja tmien snin, ftit ingabru provi konkreti fiha. L-attriċi xehdet f'seduta minnhom u mbagħad giet imħarrka bħala xhud oħt il-konvenut illi kkonfermat li hija xtrat il-proprjeta' imsemmija minnha għan-nom tiegħu u mbagħad tatielu lura permezz ta' att ta' donazzjoni. Ġew esebiti ukoll dokumenti relattivi għal kontijiet bankarji u riċerki dwar l-akkwisti tal-konvenut. Matul il-kawża saru diversi rikorsi mill-partijiet rigward il-manteniment pagabbli lill-attriċi għall-minuri li tgħix magħha.

L-attriċi xehdet fis-seduta tat-3 ta' Marzu, 2000 quddiem l-Assistent Ġudizzjarju fejn spejgat il-lanjanzi tagħha. Skond ix-xhieda tagħha l-konvenut huwa bniedem vjolenti u anke meta kienu għarrajjes kien jerfa' idejh fuqha. Wara dan saru diversi seduti li fihom ma sar xejn, għal xi raġuni jew oħra. Fil-11 ta' Marzu, 2002 xehed Paul Gambina għan-nom tal-Bank of Valletta illi esebixxa illi xehed illi kien hemm żewġ kontijiet il-Bank f'isem il-konvenut u cioe' dak *savings* miftuħ fl-1991 u magħluq fl-1999 u ieħor miftuħ fl-1990 u magħluq fl-1999; it-tnejn għalaqhom il-konvenut stess. Kien hemm ukoll kont ieħor li pero' kien f'isem terzi wkoll u allura ma setax jixhed fuqhom.

Xehed ukoll fit-12 ta' Novembru, 2002 Joe Zammit uffiċjali tad-dipartiment tad-djar li qal li l-partijiet kellhom post mogħti mid-dipartiment u rriżultatlihom li l-konvenut wara li telqet l-attriċi mid-dar ħa tmint elef Lira Maltin (Lm8,000) mingħand ditta ta' kostruzzjoni biex joħroġ mill-post. Kienu

ttieñdu proċeduri kriminali għal frodi iżda ma jafx kif intemmu. N V, direttur ta' din id-ditta, ikkonferma l-ħlas imsemmi.

Fil-11 ta' Ottubru, 2005 xehdet oħt il-konvenut illi qalet li biex tagħmel pjaċir lil ħuha akkwistat il-fond, iżda mbagħad ma riditx inkwiet u allura reġgħet tatulu lura b'donazzjoni. Ikkonfermat li flus ma ħarġitx. L-attriċi esebiet ir-riċerki tal-konvenut a fol 285 tal-proċess fejn jirriżulta dak li qalet ix-xhud.

Il-Qorti tħoss li minn dak li ġie mressaq jirriżulta li l-konvenut ma kkontestax permezz ta' provi oħra dak li qalet u rressqet l-attriċi u għalhekk jirriżulta li huwa kien vjolenti fil-konfront tagħha u b'riżultat ta' dan hija kienet kostretta titlaq mid-dar konjugali. Iż-żewġt itfal il-kbar baqgħu ma' missierhom u llum huma maġġorenni fil-waqt li ż-żgħira baqgħet ma' l-attriċi. Il-konvenut allura ħeles mid-dar konjugali u akkwista tmint elef Lira Maltin (Lm8,000), żbanka ħafna minn dak li kellu mfaddal u xtara dar oħra f'isem oħtu u reġa' akkwistaha lura f'tentattiv ċar biex jeludi l-pretensjonijiet tagħha. Jirriżulta li huwa għalaq il-kont numru xxx xxxxxx-x f'Diċembru 1999 meta kellu fih erbat elef, mitejn u tlieta u għoxrin Lira Maltin (Lm4,223) u l-kont numru xxx-xxxxx-x f'Jannar 1999 meta kellu fih elf, tlett mija, tmienja u sittin Lira Maltin (Lm1,368).

Dawn kollha kienu flus appartenenti għall-komunjoni ta' l-akkwisti u għalhekk il-konvenut għandu jagħti nofshom lill-attriċi u għalhekk billi jirriżulta li ħa għalih is-somma komplessiva ta' tlettax il-elf, ħames mija u wieħed u disgħin Lira Maltin (Lm13,591) irid jagħti nofsha lill-attriċi u cioe' sitt elef, seba' mija, ħamsa u disgħin Lira Maltin u ħamsin ċenteżmu (Lm6,795.50) u jħallas ukoll imgħax legali b'effett mill-1 ta' Diċembru, 1999.

Fir-rigward tad-dar li xtara l-konvenut permezz ta' oħtu hu ċar li din ukoll għandha tiġi konsidrata bħala formanti parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti; kif ġie ritenut fis-sentenza fil-kawża Emanuel Frendo vs Carmelo Azzopardi et (deċiża fit-28 ta' Jannar, 2004 mill-Prim'Awla), u fi kliem **Pothier**,

se io ho incaricato taluno di comperarmi una certa cosa il manduario che si e' incaricato del mio mandato e che ha comprato e che si e' fatto conregnare la cosa, deve restituirmela ancorche ne avesse fatto l' acquisto a suo nome.

Għalhekk il-bejgh se jiġi konsidrat parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti u billi l-konvenut ġa' akkwista lura f'ismu l-fond ma hemm ebda problema legali biex dan isir. Fiċ-ċirkostanzi l-Qorti se tillimita ruħha biex tordna li n-nofs indiviż jiġi trasferit lill-attriċi u mbagħad tara hi x'passi ulterjuri għandha tiehu biex tillikwida sehmha, għaliex il-Qorti ma għandhiex quddiemha stima tal-fond u kwindi ma tistax tordna l-bejgh tiegħu billi jista' jirriżulta li huwa komodament divisibbli. Ma rriżultax li kien hemm xi proprjetajiet mobbli jew immobbli oħra mill-provi mressqa.

Fir-rigward tal-manteniment għall-minuri, jirriżulta mill-atti li l-attriċi llum taħdem u fil-fatt tipperċepixxi paga iktar mill-konvenut u allura l-Qorti tħoss li manteniment ta' disghin Lira Maltin (Lm90) fix-xahar għandu jkun suffiċjenti f'dan l-istadju.

Għaldaqstant il-Qorti tilqa' t-talbiet kollha attriċi u għalhekk;

1. tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet għar-raġunijiet indikati fiċ-ċitazzjoni;
2. taffida l-kura u kustodja tal-minuri Y lill-attriċi;
3. tordna lill-konvenut iħallas bħala manteniment is-somma ta' disghin Lira Maltin (Lm90) fix-xahar għall-minuri *rebus sic standibus*;
4. tilqa' r-raba' talba fejn applikabbli fir-rigward ta' l-Artikolu 48;
5. tilqa' l-ħames talba bl-istess mod;
6. tilqa' s-sitt talba u tordna li l-konvenut għandu jħallas lill-attriċi, bħala sehemha mill-komunjoni ta' l-

akkwisti s-somma ta' sitt elef, seba' mija, ħamsa u disgħin Lira Maltin u ħamsin ċenteżmu (Lm6,795.50) bl-imgħaxijiet legali dekorribbli mill-1 ta' Dicembru, 1999 u tiddikjara wkoll l-komunjoni ta' l-akkwisti hija konsistenti fil-fond u li għalhekk tassenja lill-attriċi nofs indiviż tiegħu u n-nofs indiviż l-ieħor lill-konvenut u għal dan l-iskop tinnomina lin-Nutar Dottor Daniela Chetcuti u lill-Avukat Dottor Veronique Dalli bħala kuratriċi tal-kontumaċji; il-kuntratt għandu meta ssir talba ta' xi ħadd mill-partijiet permezz ta' rikors; għal kull *buon fini* il-Qorti tiddikjara li proprjetajiet oħra mixtrija jew akkwistati mill-partijiet preżentement fil-pussess tagħhom kompriżi vetturi qed jiġu dikjarati proprjetajiet tal-possessur.

7.   tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tas-sebgha u l-añhar talba billi ma rriżultax li kien hemm xi proprjetajiet parafernali jew dotali.

L-ispejjeż jithallsu mill-konvenut iżda dawk tas-seduti quddiem l-Assistenti Ġudizzjarji ikunu bla taxxa.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----